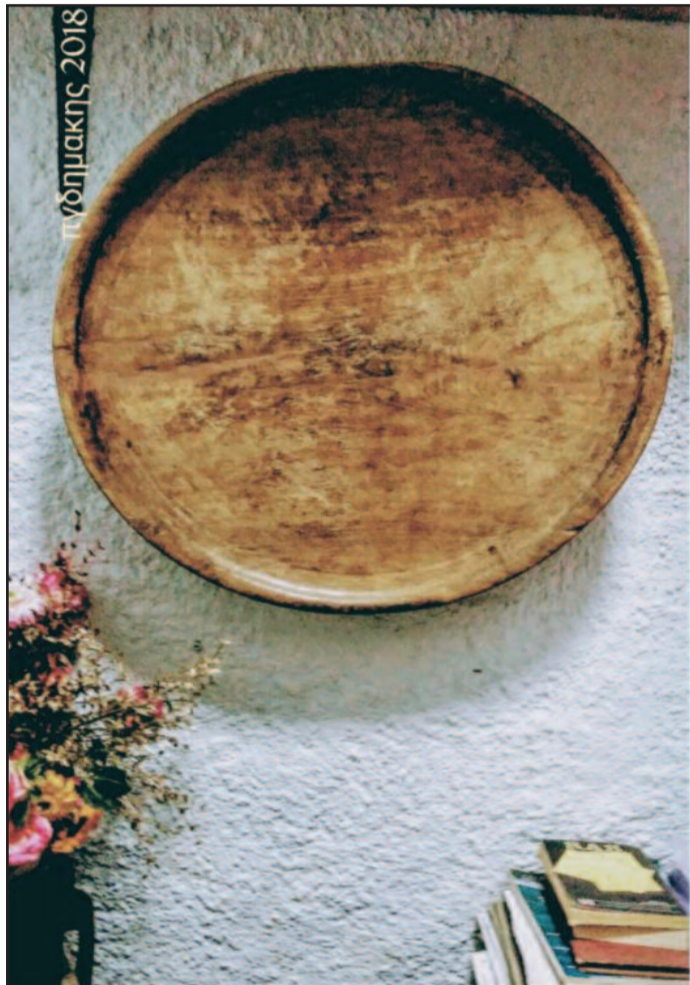

ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΙΚΗ ΠΛΑΣΤΑΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΑΤΕΙΑ

Γράφει ο Παν. Γεωρ. Δημάκης, Υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Δήμου Αμφικλείας Ελατείας
 Email: pgdimakis@gmail.com

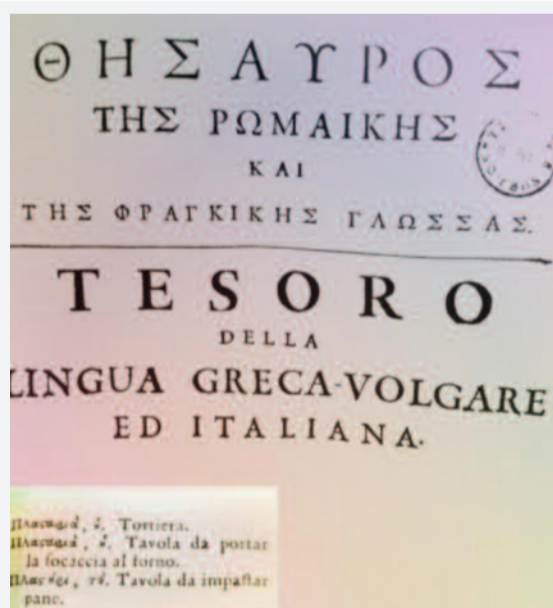
Ένα ασυνήθιστο σκεύος, φωτο 1, Αρτοποιητικής κυρίως, θα μπορούσε να πεί κανείς, με κάποιο υπερβατικό προσδιορισμό χρήσης, διακοσμεί, ένα κενό του τοίχου, τής βιβλιοθήκης, στο πατρικό μου και είναι τώρα, απέναντί μου και το παρατηρώ, όπως κάθε φορά, με σεβασμό, σάν τέχνηρο, ενός λαϊκού τεχνίτη, πού έχει πάνω του, τοποθετήσει σοφία και τεχνική αιώνων, πού μεταφέρεται, με διδαχή και πρακτική, στα ικανά και άξια μαστορόπουλα και εκείνα, συνεχίζουν, αφαιρούν και προσθέτουν, αυτά πού η χρήση απαιτεί και η καλαισθησία και η φυσική εξέλιξη επιβάλλει. Πρόκειται για ένα ξύλινο δίσκο, από μονοκόμματο κορμό καρυδιάς, σμιλεμένο, απλά και περίτεχνα, με χείλη παχέα και γυριστά, για να συγκρατούν την ζύμη, ή τα υγρά.

Είναι μία πλασταριά, τής οποίας, ακόμη και το όνομα, λησμονήθηκε με τα χρόνια, και, χρειάστηκε η πολύτιμη συνδρομή του Λεξικού Σομανερα, φωτο 2, για να βεβαιωθούν τα ίχνη. Μάλιστα νομίζω, ότι, ότι ο καπουκίνος αυτός μοναχός, είναι ίσως, ο μόνος πού αναφέρεται, στην σπάνια λέξη, πού φυτρώνει βέβαια, από την πλούσια Ελληνική γλώσσα (πλαθανη-πλαθανον). Στην κοιλάδα του Κηφισού, από όσα είναι γνωστά, οι αγροτικές οικογένειες, για τις πίτες και τα παρόμοια σκεύασματα, χρησιμοποιούσαν συνήθως σοφρά, ή κάποια επίπεδη επιφάνεια τράπεζας. Οι ποιμενικές οικογένειες το ίδιο, ίσως προσέθεταν το βλαχοτήγανο, πού έκανε για όλες τις δουλειές.

Επομένως προκύπτει το εύλογο ερώτημα, ποιός ήταν, ο κομιστής και χρήστης, τής πλασταριάς, πού και η κατασκευή της, δεν είναι αναγνωρίσιμη ως τοπική; Μ' ένα αβέβαιο βήμα, πού μπορεί να μην είναι ασφαλές, θα έλεγα, ότι ανήκει, στις φερεοικες ποιμενικές ομάδες Σαρακατσαναίων, στα τσελιγκάτα, πού εγκαταστάθηκαν και συνοίκησαν την Ελατεία, μετά την ίδρυση του Δήμου και τις παραχωρήσεις εθνικής γής. Σ αυτό συνηγορεί και η εύρεση του, στο παλαιότερο σπίτι, με διαδοχικούς ιδιοκτήτες, τον Δ. Πεπόνια, Δήμαρχο, Σαρακατσάνο, τον Αναγν. Σαντά και τον Αθ. Σταμοπούλο, όλους αγωνιστές του 21, κατ' αρχήν ποιμενικής καταγωγής.

Στο Κατώγι, τής παλαιάς αυτής οικίας, στην κατεδάφιση του, το 1955, διασώθηκαν από τα μπάζα, ορισμένα αντικείμενα, πού προσδιορίζουν, τους ιδιοκτήτες παλαιούς συμπολίτες μας, πού κατείχαν και χρησιμοποιούσαν, σκεύη όπως η πλασταριά, ελαφριά, εύκολα στην μεταφορά, ικανά στην προπαρασκευή και στο πλάσιμο αρτοποιημάτων, ή πίτες διάφορες. Μάλιστα η μακρά χρήση διακρίνεται από τις χαρακιές, πού ανακαλούν στην μνήμη, αγαπημένες γεύσεις και οσμές.... τότε, γύρω από το ανταγωνιστικό, πεδίο του οικογενειακού χαμηλού στρογγυλού τραπέζιού, όπου οι αποστάσεις από το κέντρο, πού υπήρχαν τα φαγητά, ήσαν ίσες.... Tesoro !!! Tesoro !!!...

Φωτο 2. Πλασταριά, ξύλινος δίσκος πλατώ, πλαστήρι κυλινδρική ράβδος, Πλαστήρας, πλάσσω, πλάθω κ. α.

Χρονογράφημα

Προτεινόμενα έργα

Αναμφίβολα τα τελευταία χρόνια στην πατρίδα μας έχουν γίνει σημαντικά έργα. Ο δρόμος όμως μέχρι την ολοκλήρωσή τους είναι πολύ μακρύς και μάλλον ακατόρθωτος. Θα ξεκινήσουμε έτσι από χαμηλά, έστω κι αν η εξουσία έχει ανήκεστο βλάβη στον ακουστικό πόρο και φραγμό εισερχομένων κλίσεων στην μικροβιακή συνείδησή της.

Η Κρήτη είναι ένας χώρος περιώνυμος και χρειάζεται τουλάχιστον έναν μεγάλο και ασφαλή αυτοκινητόδρομο στο βόρειο τμήμα της, από Χανιά έως Άγιο Νικόλαο. Σήμερα αυτή η διαδρομή επιτρέπεται μόνον αν επιδείξετε στην Τροχαία την τελευταία σας επικυρωμένη διαθήκη και πιστοποιητικό προστασίας από την πλησιέστερη Ιερά Μητρόπολη. Κατόπιν έχει σειρά η εξόδιος ακολουθία και η νόμιμη ταφή.

Δεν θα ήταν παράλογο τα δύο άκρα του νησιού να συνδέονταν και με μία διπλή σιδηροδρομική γραμμή υψηλών ταχυτήτων περίπου στα 300χλμ την ώρα.

Τώρα ας πάμε βόρεια και δυτικά. Η Ηγουμενίτσα είναι η μεγάλη θαλάσσια πύλη εισόδου από την Ευρώπη. Προτείνουμε λοιπόν σιδηροδρομική σύνδεση της Θεσπρωτικής πρωτεύουσας με την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη, πάντα σε διπλές γραμμές υψηλών ταχυτήτων. Η διαδρομή Ηγουμενίτσας- Αθήνας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 3 ώρες. Επίσης θα πρέπει να αναβαθμισθεί το σιδηροδρομικό δίκτυο Θεσσαλονίκης- Αλεξανδρουπόλεως με την σιδηροδρομική κάλυψη και της Καβάλας. Ο χρόνος διαδρομής μέχρι την ακριτική πόλη δεν θα πρέπει να ξεπερνά, σύμφωνα με την σιδηροδρομική τεχνολογία του σήμερα, τις δύο ώρες.

Η Ελλάδα έχει το μεγάλο μειονέκτημα (εσκεμμένα) να μην επικοινωνεί η Ανατολική χώρα με την Δυτική. Ενώ η απόσταση από τον Βόλο στην Πρέβεζα δεν υπερβαίνει σε ευθεία γραμμή τα 130 χιλιόμετρα, ο χρόνος που απαιτείται φθάνει ίσως και τις 5 ώρες. Ένας μεγάλος αυτοκινητόδρομος που θα διασχίζει την Θεσσαλία και την Πίνδο, θα καταλήγει εκ του φυσικού του στον Αμβρακικό κόλπο. Θα ενώσει τις δύο θάλασσες σε χρό-

νο που θα ξεπερνά κατά τι μόνον την μία ώρα.

Ένα άλλο έργο χρησιμότητας θα ήταν να προεκταθεί η σημερινή σιδηροδρομική γραμμή Λειανοκλαδίου - Στυλίδας προς Δυσμάς μέχρι τον Αστακό Αιτωλοακαρνανίας και ανατολικά μέχρι το Χορευτό του Πηλίου. Τα θεραπευτικά βουνά της Ευρυτανίας σε σύντομη σύνδεση με το βουνό των Κενταύρων και την καταγάληνη θάλασσα του Μυθικού Αιγαίου πελάγους. Το όνειρο τρελά ερωτευμένο με το μέλλον. Η ιστορία σε αχαλίνωτη ερωτική περίπτωση με τον πολιτισμό του 21ου αιώνα.

Στην Πελοπόννησο θα πρέπει να υπάρξει περιφερειακός σιδηρόδρομος και χιαστή γραμμή με επίκεντρο την Τρίπολη. Να συνδεθεί η Πάτρα με την Καλαμάτα σε σαράντα λεπτά. Οι γιατροί σε όλον τον κόσμο χαρακτηρίζουν ένα κλίμα ως άριστο με την λέξη Arcadian climate. Οι Αρκάδες με ένα τέτοιο έργο θα πρέπει να αγοράσουν μεγάλα χρηματοκιβώτια και ισχυρές πρέσες για να πατάνε τα δολάρια να χωρέσουν μέσα. Η Καλαμάτα θα πρέπει να αποκτήσει σύνδεση ταχείας κυκλοφορίας με την Καρδαμύλη του Ζορμπά, την αμουδάτη Στούπα και το Ομηρικό Οίτυλο, γενέτειρα του Ναπολέοντα Βοναπάρτη.

Η Λαμία θα πρέπει να μεγεθύνει το αεροδρόμιο της και να αποκτήσει περιφερειακό σιδηροδρομικό δίκτυο που να εξυπηρετεί όλες τις πέριξ λουτροπόλεις, όπως αυτές της Υπάτης, των Καμένων Βούρλων, των Θερμοπυλών, του Πλατυστόμου, της Καΐτσας, του Κονιαβίτη, των Ψωρονεριών και άλλων. Να γίνει η Φθιώτιδα μόνιμος τόπος διαμονής ενός εκατομμυρίου πηλοσύνους Σκανδιναβών που ονειρεύονται σε όλη τους την ζωή να ζήσουν κάτω από τον ζεστό ήλιο της εύφορης Φθίας του Ευριπίδη. Να τελειώσει άπαξ δια παντός η έννοια της φτώχειας και της ανεργίας, να σταματήσει η αέναος έκδοση διαβατηρίων των πτυχιούχων Ελληνόπαιδων. Όλοι στον ένδοξο τόπο μας, όλοι στις πατρησιαστές των παραμίλλων προγόνων μας.

Του Συνεργάτη μας
 Φοίβου Ιωσήφ

